

Etik ve Uyum Bülteni

**Usulsüzlük Önleme, İnceleme,
Ticari Uyuşmazlık ve Uyum
Hizmetleri**

Aylık Bülten
Temmuz 2020
Sayı 4

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

Değerli müşterilerimiz ve iş ortaklarımız; geçtiğimiz ayda etik ve uyum alanlarında yaşanan gelişmeleri sizler için kamuya açık kaynaklardan derledik. Keyifli okumalar dileriz.

Etik & Uyum & AML¹ & ABC² Gündemi

Alexion İlaç, FCPA suçundan dolayı 21.4 milyon dolar ödüyor: “ABD’de Boston merkezli ilaç devi Alexion Pharmaceuticals Inc. adlı şirkete, ürettiği Soliris adlı ilaç için 2 ülkede yaptığı operasyonlarla ilgili 21.4 milyon dolarlık ceza kesildi.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

OFAC'tan Amazon'a yaptırım ihlal kararı: “Amerika Birleşik Devletleri Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisi (“OFAC”), 8 Temmuz 2020 tarihinde Amazon.com, Inc.'in birden fazla yaptırım düzenlemesini ihlal etmesinden dolayı, Amazon ile 134.523\$ değerinde bir uzlaşma anlaşması imzalandığını açıkladı.”

“En önemli gerekçelerden biri, uyum programı dahilinde uygulanan otomatik yaptırım tarama süreçlerinin, mal veya hizmet sağlanacak müşterileri ve ilgili verileri tam olarak analiz edememesi nedeniyle SDN listesinde bulunan kişilere mal ve hizmet sağlanması olarak belirtildi. Bu da bize yaptırım listelerinin etkin kontrolünün ne kadar önemli olduğunu bir kez daha kanıtıyor.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Eski Panama Cumhurbaşkanı'nın oğulları rüşvet ve kara para aklama ile suçlanıyor: “Pazartesi günü açılan federal bir şikayete göre, ABD’li savcılar, Brezilya inşaat firması Odebrecht’e bağlı rüşvet ve kara para aklama ile ilgili olarak eski Panama Cumhurbaşkanı Ricardo Martinelli’nin iki oğlunu suçladılar.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Kore’de eski cumhurbaşkanının yolsuzluk davası: Hapis cezası 20 yıla indirildi: “Güney Kore’nin 1961-79 arasında iktidarı elinde tutan diktatör Park Chung-hee’nin kızı olmasına rağmen 2013’te cumhurbaşkanı seçtiği, 2016’da azlettiği, 2017’de gücü kötüye kullanma, rüşvet, baskı, devlet sırlarını sızdırmaktan tutukladığı Park Geun-hye hakkındaki yolsuzluk davası karara bağlandı.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Kripto Para Borsalarına 1,4 Milyar Dolar Kara Para Yollandı: “Blockchain güvenlik şirketi Peckshield raporuna göre, 2020 yılında 1,4 milyar dolardan fazla kara para aklanarak kripto para borsalarına transfer edildi.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

5 bankadan kara para ile mücadele için güç birliği: “Hollanda’nın önde gelen 5 bankası, kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadeleye yönelik bir işlem takip aracı oluşturmak için güçlerini birleştirdi. Hollanda’nın önde gelen 5 bankası olan ABN Amro, ING, Rabobank, Triodos Bank ve Volksbank’tan oluşan koalisyon, bankaların kendi çabalarıyla tanımlayamadığı ödeme trafiğindeki olağandışı hareketleri tanımlamak için İşlem İzleme Hollanda (TMNL) adlı aracı kullanacak.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Suistimal Haberleri

İngiliz bahis devine Türkiye soruşturması: “Avrupa’nın en büyük bahis şirketi GVC Holdings’in başı şu sıralar vergi sorunuyla belada. İngiltere Gelirler ve Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün (HMRC) açtığı soruşturma şimdi de Türkiye’ye sığınmış durumda. İngiltere vergi makamları, GVC Holdings’in 2011-2017 arasında Türkiye’deki bahis işleri hakkında soruşturma açtığını duyurdu.” [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

¹ Anti-Money Laundering
² Anti-Bribery & Corruption

İsrail'de Başbakan Netanyahu karşıtı gösteriler devam ediyor: "İsraililer, hakkındaki yolsuzluk davası nedeniyle Başbakan Binyamin Netanyahu'nun görevinden istifa etmesi talebiyle Batı Kudüs'te gösteri düzenledi." [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Nijerya'da yolsuzlukla mücadelenin başındaki isim, yolsuzluk suçlamasıyla görevden alındı: "Nijerya Devlet Başkanı Muhammed Buhari, yolsuzlukla mücadelenin başındaki İbrahim Magu'yu zimmetine para geçirme suçlaması nedeniyle görevden aldı." [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Pandemiyle beraber hasar talepleri düştü, suistimal arttı: "Pandemiyle beraber sigorta şirketlerine gelen hasar talepleri sayı olarak azalsa da içlerindeki suistimal teşebbüslerinin oranı yükseliyor. Ekonomik krizler ve afetler beraberinde suistimal olaylarını artırıyor. Suistimal takibi yapan kurumlar ise uzun süredir alarm modunda. Geçtiğimiz günlerde açıklamalarda bulunan Hollandalı yazılım geliştiricisi Friss, hazırladıkları suistimal takip programlarının bulunduğu vakalarda son bir haftadır hızlı bir yükseliş olduğunu bildirdi." [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Nissan'ın eski CEO'sunun Lübnan'a kaçıışı ile ilgili dava görülmeye başlandı: "Ghosn Japonya'da gelirini eksik beyan etme, emniyeti suistimal etme ve şirket fonlarının kötüye kullanılması gibi suçlamalar hakkında yargılanmayı beklerken, Japon adalet sisteminin "esiri" olmayacağını söyleyerek Lübnan'a kaçmıştı. Ghosn bu suçlamaları reddediyor." [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Kişisel Verilerin Korunması

Arama motorlarındaki ad ve soyad ile yapılan aramalara "kişisel veri" uyarı: "Google başta olmak üzere kişilerin ad ve soyadları ile arama motorları üzerinden yapılan aramalar neticesinde çıkan sonuçlarla ilgili Türkiye'de kritik bir karar imza atıldı. Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK), arama motorlarını da kanun kapsamında "veri sorumlusu" olarak kabul ederek, yapılan başvuruların sonuçsuz kalması durumunda KVKK'ya şikayette bulunabileceğini duyurdu." [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

AB vatandaşlarının verilerini işleyenlere önemli uyarı: "Kişisel verilerin işlenmesi, korunması ve saklanması ile ilgili KVKK ve GDPR arasında önemli ve farklı detaylar bulunuyor. KVKK'ya uyum sağlanması ile GDPR için de uyum sağlandığı yanılgısına düşen veri sorumlularını uyarayan uzmanlar, Türkiye'de faaliyet gösteren ve AB vatandaşlarının verilerini işleyen veri sorumlularının GDPR için ayrıca uyum sağlaması gerektiğinin altını çiziyor." [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Benjamin Schorn, "Group Dynamics Can Breed Reluctant Fraudsters" adlı makalesinde sahtekarlığın kurum kültürünün bir parçası haline geldiğinde, çalışanları bir virüs gibi yayılarak etkileyebileceğini gözler önüne seriyor. Görünüşte yüksek etik standartlara sahip kişilerin neden birer suistimalciye dönüştüğü ve bu dolandırıcılık virüslerine nasıl karşı koyulabileceğimiz hakkında çarpıcı tespitlerde bulunuyor.

Grup Dinamikleri Suistimal Yapmaktan Uzak Çalışanları Bile Harekete Geçirebilir Mi?

Sahtekarlık kurum kültürünün bir parçası haline geldiğinde virüs gibi yayılarak çalışanları etkileyebilir. Peki görünüşte yüksek etik standartlara sahip kişiler bile nasıl bir suistimalciye dönüşebiliyor? Bu virüslerin yayılmasına nasıl karşı koyabiliriz?

Şirketlerinin içinde ve dışında suistimalle karşılaşmış olan insanlar genellikle büyük bir suistimal planının fark edilmeden nasıl gerçekleşebileceğini sormaktadırlar. Suistimal eylemine dahil olanların acımasız, açgözlü ve tamamen kötü olması gerektiği düşünülür. Ancak, suistimalcilerin suç işlemesi için açgözlülüğün başka olası teşvik unsurları da bulunabilir.

Şirketiniz bir "çöp yığını" mı?

Çevremiz genellikle bilinçdışı sergilediğimiz davranışlarımızı etkiler. Belki bu deneyimi evde yaşamışsınızdır. Daireniz veya eviniz temizse, dağılmamasını ve kirlenmemesini sağlamak için elinizden geleni yapmaya çalışırsınız. Örneğin, evinizin tertemiz olduğunu varsayalım. Daha sonra bir yemek hazırlarsınız ve fırınınız kirlenir öyle değil mi? Siz de derhal fırınınızı temizleme dürtüsünü hissedersiniz. Peki ama neden?

Belki birlikte yaşadığınız diğer kişiler sizinle aynı temizlik anlayışını paylaşmıyor olabilir. Çoraplarını yerde bırakıyor veya kirli bulaşıkları temizlemiyor olabilir. Ve böylece, eviniz aşamalı olarak kusursuz temiz kategorisinden hafif dağınığa ve oradan da bariz bir dağınıklık kategorisine doğru evrilebilir. Artık fırınınız tekrar kirlendiğinde, fırını derhal temizlemek için harekete geçmeyebilirsiniz. Hatta belki de temizlik kriterleriniz bile düşer ve eskiden kirli bulduğunuz fırın artık çok da kirli gelmemeye başlar.

ABD'nin tanınmış psikologlarından Roberto Cialdini, çevrenin insan davranışını nasıl etkilediğine dair birçok çalışma yürüttü. Cialdini ve meslektaşları, bir hastanenin son derece kirli ve karmaşık olan (yerlerde izmarit, sakız ve plastik atıkların olduğu) çok katlı otoparkında bir deney yaptılar. Garaja park edilen araçların ön cam sileceklerinin altına ilgisiz bir metin içeren broşürler yerleştirdiler.

Deneyde hastaneye gelen 139 ziyaretçinin davranışları ölçüldü. Ziyaretçiler ziyaretlerinden sonra hastaneden ayrılıp "temiz" bir garaja girdiklerinde, % 14'ü ön cam sileceğine sıkıştırılmış broşürü yere attı. Bunun aksine "kirli" bir garajda ise broşürün yere atılma oranı ise %32 olacaktı.

Cialdini ve ekibi deneyde bir adım daha ileri gitti. Araba sahipleri kirli garaja girerken aynı broşürü elinde tutan bir kişiyi devreye sokarak bu kişinin araba sahiplerinin önünde broşürü yere atmasını istediler. Önlerinde bu davranış örneğini gören ziyaretçiler ise aynı davranışı sergiledi ve broşürü yere atanların yüzdesi %54'e yükseldi. (Çalışma detayları için: "A Focus Theory of Normative Conduct: Recycling the Concept of Norms to Reduce Littering in Public Places," Robert B. Cialdini, Raymond R. Reno and Carl A. Kallgren, Journal of Personality and Social Psychology, Sayı 58, No. 6, 1990, sayfa 1015-1026, tinyurl.com/qt4o5k2.)

Peki, bu gözlemler şirketler ve kültürleri hakkında ne ifade etmeli? Birincisi, insanlar çevrelerindeki gibi davranma eğilimindedir. Düşünebilirler ki, "Ah, her yerde çöp var. Bu çöp diğer insanlar tarafından atıldı. Demek ki burada yere çöp atmak sorun değil." İkincisi, insanlar "Çöpünüzü yere atmayın" gibi genel bir kuralın varlığına rağmen, kurallara uymayan davranışları ilk elden görürlerse, kişi kurallara bağlı kalmak yerine diğerlerinden gözlemledikleri davranışı uyarlayabilirler

[Kuruluşunuz ne kadar güçlü?](#)

Birçok başarılı suistimal ve yolsuzluk planı, iç denetim kontrollerini atlatmak veya ifşa olmayı önlemek için birkaç uzman kişinin işbirliğini gerektirir. Günümüzde artık bunu giderek daha fazla görüyoruz, çünkü artık daha fazla şirket daha katı düzenlemelerle şirketini yönetmekte ve bu nedenle de iç kontrol ortamlarına önemli miktarlarda yatırımlar yapılmakta. Peki bunca kurala ve kontrole rağmen çok sayıda "ahlaksız" insan fark edilmeden, öylece kuralları nasıl çiğneyebilir? Bu suistimalciler nerede?

Gerçekte, bu insanların suistimal yapabilmeleri için ahlaksız olmaları gerekmez. Görünüşte yüksek etik standartlarına ve ahlaki bilinç düzeylerine sahip insanlar bile etik dışı davranışlar gösterebilir. Peki bu neden olur?

[Grup dinamiklerinin neden olduğu suistimal virüslerini karantinaya almak](#)

Şirketler, çalışanların ve yöneticilerin hatalarını özgürce tartışabilecekleri bir kültürü teşvik etmelidir. Bu, yöneticilerin veya çalışanların masum insanları suistimal planlarına dahil etmelerini önlemeye yardımcı olabilir ve suistimalcilerin artmasını da engelleyebilir.

Grup dinamiklerinin gücünü küçümsemeyin. Şirketinizin en düzgün çalışanları bile grup dinamiklerinden alacağı güçle suistimal girişiminde bulunabilir. Bu yolda, şirketinizin dürüst yöneticilerini teşvik ederek suistimal virüslerini mutlaka karantinaya alın!

[Makalenin tamamı için lütfen tıklayınız.](#)

Etik Ve Uyum Kavramları

COVID-19: E-Ticaret Sektöründe Suistimal Trendleri

COVID-19 salgınının kısa sürede beklenmedik bir şekilde dünya geneline yayılması, sağlık ve ülke ekonomilerinde krize yol açtı. Yaşanan salgın dünya ticaretinin adeta durmasına sebep olurken karantina altında yaşamak zorunda olmak insanların alışkanlıklarında büyük değişikliklere sebep oldu. Bu ani değişim belki iş dünyasında da geri dönülmez değişikliklere sebep olacak.

Karantina kurallarının uygulanmasıyla birlikte, alışlagelmiş perakende satış operasyonları önemli ölçüde sekteye uğradı. Tüketiciler ise ihtiyaçlarını karşılamak için dijital ortamlara doğru geçiş yapmak zorunda kaldı. E-ticaret sektörü, temel ihtiyaç olmayan ürünlerin satışında geçici bir durağanlaşma sürecine tanıklık etti ve tüketiciler temel ihtiyaçlarının temin edilmesine önem vermeye başladı. Çevrim içi eğitim ve medya servisi platformları ise insanların evde olması nedeniyle bu durumdan olumlu yönde etkilendi. Bir yandan bazı tüketiciler ilk çevrim içi alışverişlerini deneyimlerken bazıları ise daha önce hiç olmadığı kadar çok sanal alışveriş yapmaya başladı.

Satın alma eğilimindeki bu dinamik değişiklik, e-ticaret sektöründeki oyuncuların tüketiciye fayda sağlayacak şekilde işlerini yeniden tasarlamalarını ve esnek olmalarını gerektirmektedir. Geleneksel ticaret modeli altında faaliyet gösteren kuruluşlar da iş dünyasında varlıklarını sürdürebilmek için, tüketici satın alma tercihlerinin değişmesi ile beraber gelişen e-ticaret alanına girmeye ihtiyaç duymaktadır. COVID-19'un etkilerinin öngörülen gelecekte de devam etmesi beklendiğinden, e-ticaret sektöründeki kuruluşların daha büyük ve daha hızlı bir büyüme aşamasına hazırlanırken aşağıdaki etkileri göz önünde bulundurmaları gerekecektir:

- Yurt içi nakliyat ve ithalat üzerindeki çeşitli kısıtlamalar nedeniyle tedarik zincirinde aksamalar yaşanabilir (özellikle Çin ve salgından büyük ölçüde etkilenen diğer ülkeler ile gerçekleştirilen işlemlerde).
- Temel ürünlere olan talepteki ani artışa uyum sağlama sürecinde, işletmeler daha yüksek maliyetlere veya daha düşük kalite standartlarına maruz kalabilir ve bu durum sorunsuz bir geçiş sağlamak için gereken kontrollerin uygulanamamasına neden olabilir.
- Özellikle seyahat, otel rezervasyonu, film / etkinlik biletleme ve ulaşım sektörlerinde ani talep düşüşü nedeniyle, bu sektörlerde faaliyet gösteren firmaların nakit akışında sorunlar yaşanabilir.
- Yatırımların geçici olarak durdurulması finansal zorluklara yol açabilir. Ayrıca iş sürekliliğinde sorunlar yaratabilir.

[Makalenin tamamı için lütfen tıklayınız.](#)

Yaklaşan Eğitimler

Eğitim adı: Güncel Gelişmeler Işığında İş Sürekliliği ve Kriz Yönetimi

Tarih: 6 Ağustos 2020 Perşembe

Eğitim süresi: 0.5 gün / 3 saat

Eğitimin Amacı:

- Organizasyonda mevcut gelişmeler dahilinde bir bütün olarak etkin bir iş sürekliliğinin sağlanması
- Hizmet devamlılığının sağlanmasına ilişkin önlemlerin oluşturulabilmesi
- Mevcut vakalar da dahil olmak üzere olağan ve olağan dışı olaylar sonucu meydana gelen maddi zararın en aza indirilmesi
- İş sürekliliği yönetimi kapsamında geçerli olan mevzuata ve kamu yönlendirmelerine uyumun sağlanması
- Değişen çevresel şartların kısa ve uzun vadeli etkileri incelenerek mevcut duruma uyum sağlamaya yönelik önerilerin geliştirilmesi

Eğitim Programı:

- İş Sürekliliği Çerçevesi ve Stratejisinin Hazırlanması
- Süreç, Sistem, Varlık ve Risk Kataloglarının Oluşturulması
- Risk Değerlendirmesi
- İş-Etki Analizlerinin Oluşturulması
- Olağanüstü ve Acil Durum Planının Hazırlanması
- İş Sürekliliği planının (BCP) Hazırlanması
- Felaket Kurtarma Planının (DRP) Hazırlanması
- BT Süreklilik Planlarının ve Kurtarma Prosedürlerinin Hazırlanması
- Kriz Yönetimi ve Simülasyonun Oluşturulması

Eğitime [buradan](#) kayıt olabilirsiniz.

İletişim

İdil Gürdil

Danışmanlık Hizmetleri,
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı,
Şirket Ortağı
igurdil@kpmg.com

Oytun Önder

Danışmanlık Hizmetleri,
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık ve
Uyum Danışmanlığı,
Şirket Ortağı
oonder@kpmg.com

Sinan Çamlık

Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık
ve Uyum Danışmanlığı,
Direktör
scamlık@kpmg.com

Lara Yılmaz

Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık
ve Uyum Danışmanlığı,
Müdür
larayilmaz@kpmg.com

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Clients & Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir

Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey
Cad. No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr
kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağına üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2020 KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.